

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 41Cob/132/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6122437526
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslava Púchovská
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2023:6122437526.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Miroslavy Púchovskej a členiek senátu JUDr. Miriam Boborovej Sninskej a Mgr. Radoslavy Strhárskej, v právnej veci žalobcu CONCRETE SK, s.r.o. so sídlom Pribylinská 4, 831 04 Bratislava, IČO: 45 625 697, právne zastúpeného Advokátska kancelária JUDr. Peter Bartoš, s. r. o., so sídlom A. B. XXXX/XX, XXX XX C. - A. D. E., IČO: 52 262 821, proti žalovanému CFX, a.s., so sídlom Jenisejská 45A, 040 01 Košice – mestská časť Nad jazerom, IČO: 47 975 938, o zaplatenie 23.665,19 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Trenčín, sp. zn. 36Cb/112/2022 - 176 zo dňa 31. mája 2023 takto

rozhodol:

I. Rozsudok Okresného súdu Trenčín, sp. zn. 36Cb/112/2022 - 176 zo dňa 31. mája 2023 p o t v r d z u j e .

II. Žalobcovi p r i z n á v a voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 23.665,19 Eur s 9% ročným úrokom z omeškania od 01.07.2022 do zaplatenia, zmluvnú pokutu 0,05% denne zo sumy 23.665,19 Eur od 01.07.2022 do zaplatenia a paušálnu náhradu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky v sume 40,- Eur, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. O trovách konania rozhodol tak, že žalobcovi sa proti žalovanému priznáva náhrada 100% trov konania.

2. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia uviedol, že medzi stranami sporu nebolo sporné, že dňa 02.11.2021 žalobca ako zhotoviteľ uzatvoril so žalovaným ako objednávateľom písomne zmluvu o dielo v zmysle § 536 ods. 1 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník, v znení neskorších predpisov (ďalej len „ObZ“), ktorej predmetom bolo zhotovenie diela - dodávka a montáž skeletu z monolitu na projekte „Polyfunkčný bytový dom Olbrachtova - Hrubá stavba, stavebný objekt SO 101“. Dňa 01.06.2022 uzatvorili k uvedenej zmluve o dielo Dodatok č. 1, ktorého predmetom boli tzv. navyše a menej práce na dohodnutom diele. Na základe Dodatku č. 1 k zmluve o dielo vystavil žalobca žalovanému faktúru č. 20220129 zo dňa 02.06.2022, splatnú 30.06.2022 na sumu 28.815,19 Eur. Časť pohľadávky vyúčtovanej označenou faktúrou vo výške 5.150,- Eur zanikla podľa § 580 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, v znení neskorších predpisov (ďalej len „OZ“) započítaním v zmysle Dohody o vzájomnom započítaní pohľadávok zo dňa 15.06.2022. Zostatok faktúry v sume 23.665,19 Eur žalovaný žalobcovi doteraz neuhradil. Listom zo dňa 19.10.2022 v súlade s § 344 ObZ a bodmi 25.2.2 a 25.7.3 zmluvy o dielo žalobca odstúpil od predmetnej zmluvy o dielo z dôvodu omeškania žalovaného s úhradou faktúry č. 20220129 o viac ako 30 dní od lehoty splatnosti označenej faktúry. Vzhľadom k tomu v zmysle § 548 ods. 2 ObZ vznikol žalobcovi nárok na zaplatenie neuhradenej ceny diela v sume 23.665,19

Eur fakturovanej faktúrou č. 20220129. Žalovaný je podľa § 365 ods. 2 ObZ so zaplatením faktúry č. 20220129 v omeškaní, keďže ju neuhradil v lehote jej splatnosti. Z uvedeného dôvodu v zmysle § 369 ods. 1, 2 ObZ vznikol žalobcovi nárok i na zaplatenie úrokov z omeškania v zákonom stanovenej výške 9 % ročne zo sumy 23.665,19 Eur od 01.07.2022 do zaplatenia, nakoľko strany sporu nemali pre prípad omeškania žalovaného so zaplatením ceny diela dohodnutú sadzbu úrokov z omeškania a podľa § 369c ods. 1 ObZ aj nárok na zaplatenie paušálnej náhrady nákladov spojených s uplatnením pohľadávky v sume 40,- Eur. Podľa § 544 ods. 1 OZ a bodu 21.4 predmetnej zmluvy o dielo, v dôsledku omeškania žalovaného so zaplatením faktúry č. 20220129, vznikol žalobcovi nárok aj na zaplatenie zmluvne dohodnutej pokuty vo výške 0,05 % denne zo sumy 23.665,19 Eur od 01.07.2022 do zaplatenia.

3. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že žalovaný v konaní žalobou uplatnené pohľadávky žalobcu nespochybnil. V odpore podanom v upomínacom konaní proti platobnému rozkazu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 31Up/1364/2022 zo dňa 20.10.2022 vzniesol kompenzačnú námietku, ktorou si proti žalovaným pohľadávkam započítal svoju pohľadávku voči žalobcovi v sume 159.024,- Eur titulom zmluvnej pokuty, uplatnenej v zmysle § 544 ods. 1 OZ a bodu 21.1.1 zmluvy o dielo v dôsledku omeškania žalobcu s dokončením diela od 22.07.2022 do 25.10.2022, t. j. 96 dní, na ktorej zaplatenie žalobcu vyzval výzvou zo dňa 04.11.2022, a to najneskôr do 07.11.2022. Podľa žalovaného cena diela bola dojednaná v sume 1.104.334,23 Eur, a teda dohodnutá zmluvná pokuta podľa bodu 21.1.1 predmetnej zmluvy o dielo predstavovala sumu 1.656,50 Eur denne.

4. Súd prvej inštancie konštatoval, že medzi stranami sporu nebolo sporné, že podľa Harmonogramu prác, ktorý tvoril prílohu č. 2 zmluvy o dielo, malo byť dielo dokončené do 21.07.2022, žalobca predmetné dielo v dohodnutom termíne nevykonával. Žalobca v písomnom vyjadrení zo dňa 09.12.2022 uviedol, že omeškanie s dokončením diela nespôsobil. Trval na tom, že posun termínu ukončenia diela spôsobilo použitie vežového žeriavu žalovaným, zmeny v projektovej dokumentácii a práce navyše. Podľa bodu 14.2 zmluvy o dielo mal zhotoviteľ (žalobca) právo na posunutie termínov stanovených v Harmonograme prác iba z dôvodov uvedených v predmetnej zmluve o dielo, a to z dôvodu výskytu „Vyššej moci“; omeškania objednávateľa s plnením si zmluvných povinností alebo poskytnutím súčinnosti, pokiaľ v dôsledku omeškania nemôže zhotoviteľ zhotovovať dielo alebo jeho časť; omeškania objednávateľa s dodaním prác, na ktorých dodanie je povinný objednávateľ (izolácie základovej dosky, zemné kotvy a ich uvoľnenie).

5. Súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozhodnutia uviedol, že žalovaný sa na pojednávanie dňa 31.05.2023 nedostavil, hoci doručenie predvolania mal riadne a včas vykázané jeho právny zástupca BAJO LEGAL, s.r.o. dňa 30.01.2023. Na pojednávanie dňa 31.05.2023 sa dostavil F. G. H. ako splnomocnený zástupca žalovaného, ktorý súdu predložil plnú moc zo dňa 30.05.2023, v ktorej ho žalovaný splnomocnil k zastupovaniu v tomto spore. Súd prvej inštancie vzhľadom k tomu, že predmetom sporu je zaplatenie ceny diela na základe zmluvy o dielo uzatvorenej podľa § 536 a nasl. ObZ medzi stranami ako podnikateľmi pri výkone ich podnikateľskej činnosti, teda ide o spor medzi podnikateľmi pri výkone ich podnikateľskej činnosti a F. G. H. nemá vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, postupoval v zmysle § 91 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, v znení neskorších prepisov (ďalej len „CSP“ alebo „Civilný sporový poriadok“) a uznesením vyhláseným na pojednávaní dňa 31.05.2023 nepripustil zastúpenie žalovaného v spore splnomocneným zástupcom F. G. H., ktorý nie je odborne spôsobilou osobou na zastupovanie v sporoch medzi podnikateľmi pri výkone ich podnikateľskej činnosti.

6. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia ďalej vyplýva, že F. G. H. ako splnomocnený zástupca žalovaného požiadal súd pred pojednávaním o odročenie pojednávania nariadeného na 31.05.2023 z dôvodu, že právny zástupca žalovaného BAJO LEGAL, s.r.o., vypovedal v spore plnú moc udelenú mu žalovaným. O odročenie pojednávania požiadal tiež z dôvodu, že podľa jeho vyjadrenia nemal prístup k súdnemu spisu v elektronickej forme, čo sa týka spisu z upomínacieho konania, preto nemal k dispozícii listiny, ktoré sa v spise nachádzajú a nevedel, aké listiny sa v spise nachádzajú.

7. Súd prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí konštatoval, že zo spisu Okresného súdu Trenčín sp. zn. 36Cb/112/2022 zistil, že písomným podaním doručeným súdu 15.05.2023 právny zástupca žalovaného BAJO LEGAL, s.r.o. oznámil súdu, že žalovaný ako mandant mu odvolal splnomocnenie na zastupovanie v tomto spore. Žalovaný mal teda dostatok času na prípravu pojednávania nariadeného na 31.05.2023 aj po odvolaní splnomocnenia, a tiež prípadne i na zvolenie si nového právneho zástupcu v spore.

Súd prvej inštancie podotkol, že podľa oznámenia právneho zástupcu žalovaného, splnomocnenie mu odvolal žalovaný, právny zástupca žalovaného splnomocnenie nevypovedal. Z uvedených dôvodov súd prvej inštancie odvolanie splnomocnenia žalovaným v tomto prípade neposúdil ako dôležitý dôvod pre odročenie pojednávania nariadeného na 31.05.2023, keď žalovaný neuviedol, ani neosvedčil žiadne dôvody, ktoré by jemu osobne bránili v účasti na uvedenom pojednávaní. Za dôležitý dôvod pre odročenie pojednávania súd prvej inštancie nepovažoval ani tvrdenie splnomocneného zástupcu žalovaného, podľa ktorého žalovaný momentálne nemá finančné prostriedky na advokáta. Súd prvej inštancie pritom prihliadol aj na to, že žalovaný bol v spore zastúpený advokátom, ktorému splnomocnenie odvolal, pričom v konaní neuviedol dôvod, pre ktorý tak urobil, ktorý by odôvodňoval takýto jeho postup v konaní a pre ktorý by objektívne nemohol byť zastúpený týmto advokátom i na pojednávaní dňa 31.05.2023.

8. Súd prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí tiež uviedol, že podľa zistení asistentky senátu priamo v pojednávacej miestnosti pred otvorením pojednávania dňa 31.05.2023 bol prístup do súdneho spisu v elektronickej podobe, vedeného pre toto konanie, a to vrátane elektronickeho spisu z upomínacieho konania, bezproblémový. Žalovanému bol sprístupnený prístupový kód potrebný pre prístup do súdneho spisu vedeného v elektronickej podobe, v ktorom sa nachádzajú všetky dokumenty, ktoré sú založené aj v súdnom spise vedenom v listinnej podobe. Podľa vyjadrenia prítomného právneho zástupcu žalobcu deň pred pojednávaním (t. j. 30.05.2023) nahliadal do súdneho spisu vedeného pre toto konanie v elektronickej podobe a bol bez problémov prístupný, vrátane spisu z upomínacieho konania. Súd prvej inštancie uzavrel, že žalovaný v konaní neosvedčil, že by pred pojednávaním nemal prístup k súdnemu spisu z upomínacieho konania. Okrem toho mu boli súdom doručené všetky písomné podania žalobcu, vrátane ich príloh (listinných dôkazov), nachádzajúce sa v súdnom spise. Žalovaný mal tiež možnosť nahliadnuť do predmetného súdneho spisu vedeného v listinnej podobe. Žalovanému bolo predvolanie na pojednávanie nariadeného na deň 31.05.2023 doručené 30.01.2023 (prostredníctvom jeho právneho zástupcu), mal teda dostatok času na prípravu pojednávania v zmysle § 178 ods. 2 CSP. Splnomocnený zástupca mal možnosť oboznámiť sa so stavom konania a dôkaznou situáciou v spore priamo od žalovaného, pričom neuviedol žiadne objektívne dôvody, ktoré by mu v tom bránili. Súd prvej inštancie v zmysle § 183 ods. 1 CSP neposúdil skutkové tvrdenie splnomocneného zástupcu žalovaného, podľa ktorého nemal prístup k súdnemu spisu vedenému v elektronickej podobe, čo sa týka spisu z upomínacieho konania, a preto nemá ani listiny, ktoré sa v spise nachádzajú, ako dôležitý dôvod pre odročenie pojednávania.

9. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že súd prvej inštancie na nariadenom pojednávaní vec prejednal a po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že v konaní nebola preukázaná spôsobilosť pohľadávky žalovaného proti žalobcovi v sume 159.024,- Eur titulom zmluvnej pokuty na započítanie v zmysle § 358 ObZ, preto súd prvej inštancie podľa § 580 OZ vyhodnotil kompenzačnú námietku žalovaného ako neopodstatnenú. Súd prvej inštancie s prihliadnutím na to, že pohľadávky uplatnené žalobou žalovaný nerozporoval, uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi neuhradenú cenu diela v sume 23.665,19 Eur, fakturovanú faktúrou č. 20220129, spolu s 9% ročným úrokom z omeškania zo sumy 23.665,19 Eur od 01.07.2022 do zaplataenia, paušálnou náhradou nákladov spojených s uplatnením pohľadávky v sume 40,- Eur a zmluvnou pokutou 0,05 % denne zo sumy 23.665,19 Eur od 01.07.2022 do zaplataenia.

10. Súd prvej inštancie vychádzal zo skutkových tvrdení žalobcu, uvedených v písomnom vyjadrení žalobcu zo dňa 09.12.2022, ktoré žalovaný v konaní výslovne nepoprel a súd prvej inštancie ich preto podľa § 151 ods. 1 CSP považoval za nesporné, že predmetné dielo žalobca nemohol zhotoviť v zmluvne dohodnutom termíne z toho dôvodu, že v mieste železobetónovej rampy, ktorá mala byť poslednou časťou diela, bol podľa požiadavky žalovaného ponechaný vežový žeriav, za ktorý žalovaný platil nájomné a užíval ho v období od 17.08.2022 do 18.10.2022, kedy bol demontovaný. Žalovaný mal pritom od začiatku vedomosť o tom, že železobetónovú rampu nebude možné dokončiť do demontáže vežového žeriava, o čom svedčia zápisy z kontrolných dní zo dňa 04.11.2021 a 11.11.2021, e-mail zo dňa 01.12.2021, revízna správa pre káblovú prípojku vežového žeriava a uzemnenia, a tiež e-mail zo dňa 18.08.2021, ktorým bolo predložené pôdorysné osadenie žeriava. Po demontáži vežového žeriavu mal žalovaný povinnosť poskytnúť žalobcovi nevyhnutne potrebnú stavebnú pripravenosť na realizáciu železobetónovej rampy (zhtunené zásypy a pod.). Žalovaný, napriek výzve žalobcovi neoznámil termín stavebnej pripravenosti, kvôli čomu tiež nebolo možné dielo dokončiť. Následne žalovaný listom zo dňa 24.10.2022 odstúpil od predmetnej zmluvy o dielo. Súd prvej inštancie mal zato, že v období od 17.08.2022 do 25.10.2022 došlo k omeškaniu žalovaného v zmysle § 370 ObZ, keďže žalovaný ako

objednávateľ v rozpore s jeho povinnosťami, vyplývajúcimi mu z predmetnej zmluvy o dielo a jej Dodatku č. 1, v uvedenom období neposkytol žalobcovi spolupôsobenie potrebné na to, aby žalobca mohol dielo dokončiť. V období od 17.08.2022 do 25.10.2022 žalobca nemohol pokračovať vo vykonávaní diela a dokončiť ho kvôli vežovému žeriavu, umiestnenému v mieste železobetónovej rampy a po jeho demontáži kvôli stavebnej nepripravenosti miesta pre jej realizáciu. K uvedenému záveru dospel súd prvej inštancie aj na základe e-mailovej komunikácie zo dňa 10.10.2022 a 06.10.2022, vrátane návrhu dodatku č. 2 k zmluve o dielo, odstúpenia žalovaného od zmluvy o dielo zo dňa 24.10.2022 a listu právneho zástupcu žalobcu zo dňa 15.11.2022.

11. Rovnako súd prvej inštancie v zmysle § 151 ods. 1 CSP za nesporné považoval skutkové tvrdenie žalobcu, vyplývajúce zo zápisov zo stavebného denníka zo dňa 18.05.2022 a 06.06.2022, že v uvedených dňoch žalobca nemohol vykonávať stavebné práce pre nepripravenosť stavby zo strany žalovaného (žiadosť o presun materiálu - armatúry). Súd prvej inštancie mal zato, že v dňoch 18.05.2023 a 06.06.2022, t. j. spolu 2 dni, žalovaný neposkytol žalobcovi súčinnosť potrebnú k riadnemu vykonávaniu diela, v uvedených dňoch bol teda žalovaný v zmysle § 370 ObZ v omeškaní.

12. Súd prvej inštancie ďalej vychádzal z Dodatku č. 1 k zmluve o dielo, emailovej komunikácie zo dňa 06.10.2022 a 10.10.2022 a návrhu Dodatku č. 3 k zmluve o dielo, kde mal zato, že žalobca vykonal na predmetnej stavbe pre žalovaného i tzv. naviac práce, ktorých potreba vyplynula v priebehu vykonávania diela a vychádzajú zo zmien projektovej dokumentácie diela a jeho rozpočtu. Podľa záverov súdu prvej inštancie dôkazom toho, že žalobca vykonal pre žalovaného naviac práce, je i žalovaná faktúra č. 20220129, ktorú žalovaný nespochybnil. V bode 9.1 zmluvy sa žalobca zaviazal vykonávať dielo podľa pokynov žalovaného ako objednávateľa. Podľa skutkového tvrdenia žalobcu a zápisu v stavebnom denníku, žalobca bol obmedzený pri vykonávaní diela počas 6 dní (03.03.2022-08.03.2022) pokynom žalovaného nerealizovať dielo, príp. jeho časť. V zmysle pokynov žalovaného došlo v priebehu realizácie diela k viacerým (postupným) zmenám projektovej dokumentácie a k vykonaniu tzv. naviac prác. Súd prvej inštancie v zmysle § 551 ods. 1 ObZ posúdil obdobie od 22.07.2022 (zmluvne dohodnutý termín ukončenia diela 21.07.2022) do 16.08.2022 (od 17.08.2022 bolo v spore preukázané omeškanie žalovaného v dôsledku umiestnenia a používania vežového žeriavu), t. j. 26 dní, ako primerané predĺženie zmluvne dohodnutej lehoty na vykonanie diela. Súd prvej inštancie vychádzal z toho, že v priebehu 6 dní z 26 dní žalobca nemohol riadne realizovať dielo na základe pokynov žalovaného a v dňoch 18.05.2023 a 06.06.2022 bol v zmysle § 370 ObZ v omeškaní s poskytnutím potrebnej súčinnosti žalovaný. Z uvedených dôvodov súd prvej inštancie v zmysle § 365 ods. 1 ObZ a § 551 ObZ nemal preukázané omeškanie žalovaného s ukončením diela, nakoľko predĺženie zmluvne stanovenej lehoty (do 21.07.2022) v období od 22.07.2022 do 16.08.2022 bolo odôvodnené stavebnou nepripravenosťou zo strany žalovaného a jeho pokynmi, danými žalobcovi v priebehu realizácie diela, omeškaním žalovaného v dôsledku neposkytnutia potrebnej súčinnosti pri vykonávaní diela (počas 2 dní), zmenami projektovej dokumentácie a vykonaním tzv. naviac prác.

13. Súd prvej inštancie uzavrel, že vzhľadom k tomu, že obdobie od 22.07.2022 do 16.08.2017 posúdil v zmysle § 551 ods. 1 ObZ ako primerané predĺženie zmluvne dohodnutej lehoty na vykonanie diela a v konaní bolo preukázané, že v období od 17.08.2022 do 25.10.2022 došlo k omeškaniu žalovaného v zmysle § 370 ObZ, a teda z tohto dôvodu podľa § 365 ods. 4 ObZ v danom období nedošlo zo strany žalobcu k omeškaniu s ukončením diela, v spore nebolo preukázané porušenie zmluvnej povinnosti dokončiť dielo do 21.07.2022 zo strany žalobcu, zabezpečenej zmluvnou pokutou v zmysle § 544 ods. 1 OZ a bodom 21.1.1 zmluvy o dielo. Z uvedeného dôvodu podľa súdu prvej inštancie nebol preukázaný vznik pohľadávky žalovaného proti žalobcovi v sume 159.024,- Eur titulom zmluvnej pokuty v zmysle bodu 21.1.1 zmluvy o dielo a § 544 ods. 1 OZ. Kompenzačnú námietku žalovaného preto vyhodnotil ako neopodstatnenú a podanej žalobe žalobcu v celom rozsahu vyhovel.

14. O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol na základe princípu úspechu strán v spore tak, že žalobcovi ako procesnej strane, ktorá mala vo veci plný úspech, priznal proti žalovanému náhradu 100% trov konania.

15. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonnej lehote dňa 16.06.2023 (ešte pred doručením písomného vyhotovenia rozhodnutia) odvolanie žalovaný, ktorý napadol rozsudok v celom rozsahu z dôvodu, že neboli splnené podmienky konania (§ 365 ods. 1 písm. a/ CSP) a súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere,

že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 365 ods. 1 písm. b/ CSP). Žalovaný navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšieho konanie a nové rozhodnutie a zároveň priznal žalovanému voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

16. Žalovaný v odvolaní uviedol, že rozsudok súdu prvej inštancie považuje za nesprávny. Trval na tom, že nemal prístup k elektronickému súdному spisu, k jednotlivým dokumentom a nemohol sa na pojednávanie riadne pripraviť. Tvrdil, že od 01.06.2023 je nová verzia elektronického súdneho spisu, kde už má dokumenty prístupné. K odvolaniu pripojil výpis z pôvodnej verzie elektronického súdneho spisu s tvrdením, že v tomto sa nenachádzajú záznamy z upomínacieho konania. Nesúhlasil s konštatovaním súdu prvej inštancie, že žalovanému nič nebránilo nahliadnuť do súdneho spisu v papierovej forme. Mal za to, že podľa § 168 ods. 4 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 543/2005 Z. z. o Spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresné sudy, krajské sudy, Špecializovaný trestný súd a vojenské sudy, v znení neskorších predpisov, sa súdny spis vedie v elektronickej podobe, a to v agendách, ktoré určí ministerstvo (ďalej len „vyhláška“). Podľa žalovaného z vyhlášky vyplýva že papierová a elektronická verzia súdneho spisu sú rovnocenné a žalovaný nezaznamenal, že by správca elektronického súdneho spisu verejne komunikoval nefunkčnosť aplikácie, preto nevidí dôvod, prečo by mal osobne nahliadať do spisu. Nie je na jeho ľarchu, že prevádzkovateľ elektronického súdneho spisu nezabezpečil jeho funkčnosť a neoznámil vady v aplikácii.

17. Žalovaný taktiež v odvolaní nesúhlasil s postupom súdu prvej inštancie, ktorý v zmysle § 91 CSP nepripustil zastúpenie splnomocneným zástupcom žalovaného z dôvodu nedostatočného vzdelania. Poukázal na článok 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, v zmysle ktorého: „Každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi, inými štátnymi orgánmi alebo orgánmi verejnej správy od začiatku konania, a to za podmienok ustanovených zákonom.“ Mal za to, že súd prvej inštancie postupoval podľa ustanovenia § 91 CSP, ktoré nie je v súlade s Ústavou SR. Aplikáciou ustanovenia § 91 CSP došlo k porušeniu ústavy, keďže podľa citovaného znenia, zákon má ustanoviť podmienky zastúpenia a nie zastúpenie vylúčiť. Žalovaný uviedol, že hospodárne nakladá s finančnými prostriedkami a tarifné sadzby advokátskych kancelárií nie sú pre neho akceptovateľné. Osobu, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa nepozná a inštitúcia, ako napr. Centrum právnej pomoci, pre obchodné spoločnosti neexistuje.

18. Žalovaný sa v odvolaní vyjadril aj k veci samej, pričom uviedol, že umiestnenie žeriavu bolo žalobcovi známe od začiatku stavebných prác. Žalobca voči umiestneniu žeriava nič nenamietal, o čom svedčia žalobcom predložené dôkazy ako revízia správa a pod.. Ohľadne prác navyiac uviedol, že žalobca mal podľa bodu 14.3 uzavretej zmluvy o dielo informovať o výskyte vyššej moci alebo omeškaní. Žalobca uvedenú povinnosť nespĺnil, preto podľa bodu 14.4.1 zmluvy žalobcovi právo na posunutie termínov zaniklo. Podľa harmonogramu prác, ktorý tvorí prílohu zmluvy o dielo, malo byť dielo odovzdané 21.07.2022 a zároveň spĺňať podmienky podľa bodu 16.8 zmluvy. Dielo podľa zápisu zo stavebného denníka bolo odovzdané 13.09.2022, pričom stále ako celok nespĺňalo všetky podmienky na podpis preberacieho protokolu podľa bodu 16.5 zmluvy. Uvedenú skutočnosť svojim podpisom potvrdil zamestnanec žalobcu F. C.. Podľa ďalšieho záznamu zo staveného denníka zo dňa 3.10.2022 stále neboli odstránené všetky vady. Žalovaný na podporu svojich tvrdení ako dôkaz predložil denné záznamy stavby zo dňa 13.9.2022 a zo dňa 03.10.2022. Z uvedeného podľa žalovaného vyplýva, že žalovaný má nárok na zmluvnú pokutu v plnej výške tak, ako si ju uplatnil voči žalobcovi. Žalobca odovzdal dielo preukázateľne v omeškaní, dodatočne sa pokúšal nájsť dôvody omeškania v skutočnosti osadenia vežového žeriava a prác navyiac, o ktorých v zmysle zmluvy nedal vedieť, že budú mať vplyv na posun časového harmonogramu. Žalobca o mieste osadenia žeriavu vedel od začiatku stavby, mal v zmysle zmluvy o dielo bezodkladne na uvedenú skutočnosť upozorniť žalovaného a nie dodatočne hľadať dôvody omeškania. Ohľadne prác navyiac, žalobca takisto nepostupoval v zmysle zmluvy o dielo, a preto mu žalovaný dodatočné dôvody nepriznal. V závere odvolania žalovaný uviedol, že do dnešného dňa stavebné dielo nebolo protokolárne odovzdané.

19. Žalobca sa vyjadril k odvolaniu žalovaného podaním doručeným okresnému súdu dňa 05.10.2023, v ktorom uviedol, že rozhodnutie súdu prvej inštancie považuje za správne, v súlade so skutkovým a právnym stavom prejednávanej veci. Mal za to, že v konaní pred súdom prvej inštancie dostatočne preukázal, že vykonal pre žalovaného dielo. Naopak, žalovaný nepreukázal svoje tvrdenie, že by mal nárok voči žalobcovi na zaplatenie zmluvnej pokuty podľa bodu 21.1.1 zmluvy o dielo v súvislosti s

údajným omeškaním žalobcu ako zhotoviteľa s dokončením diela podľa zmluvy. Tvrdenie žalovaného, že nemal prístup k súdnemu spisu, žalobca považoval za nezmyselné. Žalobca vždy prístup k súdnemu spisu mal, a to buď v elektronickej podobe alebo v listinnej podobe na súde prvej inštancie. Nefunkčnosť elektronickeho súdneho spisu nebola nikdy preukázaná. Súd prvej inštancie dostatočne a v súlade s Civilným sporovým poriadkom odôvodnil, z akého dôvodu nepripustil zastúpenie žalovaného splnomocneným zástupcom. Žalobca navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil a zaviazal žalovaného na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi v plnom rozsahu.

20. Súd prvej inštancie dňa 22.10.2023 doručil žalovanému písomné vyjadrenie žalobcu k odvolaniu žalovaného a zároveň mu umožnil, aby sa k nemu vyjadril v lehote 10 dní od jeho doručenia. Žalovaný sa k podaniu žalobcu nevyjadril.

21. Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací podľa ustanovenia § 34 CSP prejednal odvolanie v rozsahu danom § 379 CSP, rešpektujúc viazanosť odvolacími dôvodmi podľa § 380 ods. 1 CSP, bez nariadenia pojednávania, pretože nepovažoval za potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie vykonané pred súdom prvej inštancie a nariadenie pojednávania nevyžadoval ani dôležitý verejný záujem (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), pričom dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

22. Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že na základe podaného návrhu žalobcu na vydanie platobného rozkazu, ktorý sa od žalovaného domáhal zaplata sumy 23.665,19 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo žalovanej sumy od 01.07.2022 do zaplata, zmluvnou pokutou vo výške 0,05 % denne zo sumy 23.665,19 Eur od 01.07.2022 do zaplata a paušálnou náhradou nákladov spojených s uplatnením pohľadávky v sume 40,- Eur z titulu ceny za navyše práce v zmysle Dodatku č. 1 zo dňa 01.06.2022 k Zmluve o dielo uzavretej medzi stranami sporu dňa 02.11.2021, Okresný súd Banská Bystrica vydal v upomínacom konaní platobný rozkaz sp. zn. 31Up/1364/2022 zo dňa 20.10.2022, ktorý bol žalovanému doručený dňa 24.10.2022, a to spolu s návrhom na vydanie platobného rozkazu vrátane príloh a spolu s vygenerovaným prístupovým kódom do elektronickeho súdneho spisu.

23. Z obsahu spisu vyplýva, že žalovaný dňa 07.11.2022 podal proti platobnému rozkazu odpor, pričom na jeho zastupovanie v predmetnom spore splnomocnil advokátsku kanceláriu BAJO LEGAL, s. r. o., so sídlom Landererova 8, 811 09 Bratislava, IČO: 36 860 851. Tak, ako to vyplýva aj z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, žalovaný v podanom odpore nepoprel žalobcom uplatnené pohľadávky a v rámci svojej procesnej obrany si vznesenou kompenzačnou námietkou uplatnil na započítanie voči žalobcovi pohľadávku z titulu zmluvnej pokuty v zmysle bodu 21.1.1 zmluvy o dielo, z dôvodu omeškania žalobcu s dokončením diela za obdobie od 22.07.2022 do 25.10.2022, t. j. 96 dní, a to do výšky uplatnenej pohľadávky žalobcu spolu s jej príslušenstvom a zmluvnou pokutou.

24. Odvolací súd z obsahu spisu ďalej zistil, že po podaní odporu proti platobnému rozkazu zo strany žalovaného, žalobca v súlade s § 14 zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní, v znení neskorších predpisov, navrhol pokračovanie v konaní na súde príslušnom na prejednanie veci podľa Civilného sporového poriadku a vyjadril sa i k samotnému obsahu podaného odporu, ktorým poprel vznik nároku žalovaného na zmluvnú pokutu dohodnutú v uzavretej zmluve o dielo s odôvodnením, že k posunu termínu dokončenia prác nedošlo z dôvodu na strane žalobcu, ale z dôvodov na strane žalovaného, preto žalobca nie je a ani nebol v omeškani s ukončením diela. Zo spisového materiálu vyplýva, že návrh žalobcu na pokračovanie v konaní obsahujúci podrobné vyjadrenia k podanému odporu spolu so všetkými listinnými dôkazmi a upovedomením súdu o postúpení veci bol žalovanému doručený prostredníctvom jeho právneho zástupcu dňa 14.12.2022. Následne po postúpení veci konajúci súd prvej inštancie nariadil vo veci termín pojednávania na deň 31.05.2023 a predvolanie na pojednanie doručil právnenmu zástupcovi žalovaného dňa 30.01.2023. Spolu s predvolaním súd prvej inštancie doručoval žalovanému aj poučenie, že: „Podľa § 91 CSP v sporoch z ochrany osobnosti podľa Občianskeho zákonníka, v sporoch z ochrany podľa predpisov o masovokomunikačných prostriedkoch, v sporoch z právnych vzťahov zo zmenky, šeku alebo iného cenného papiera a v sporoch medzi podnikateľmi pri výkone ich podnikateľskej činnosti sa zastúpenie nepripúšťa; to neplatí, ak je zástupcom osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.“

25. Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že dňa 15.05.2023 bolo okresnému súdu doručené oznámenie o odvolaní splnomocnenia právneho zástupcu na zastupovanie žalovaného v konaní. Žalovaný sa po doručení predvolania na pojednanie k veci písomne nevyjadril a osobne sa na nariadené pojednanie

dňa 31.05.2023 nedostavil. Z obsahu zápisnice o pojednávaní zo dňa 31.05.2023 vyplýva, že na pojednávanie sa za stranu žalovanú dostavil splnomocnený zástupca žalovaného F. G. H., ktorý požiadal o odročenie pojednávania z dôvodu, že právny zástupca žalovaného vypovedal plnú moc, ako aj z dôvodu, že nemal prístup k súdnemu spisu v elektronickej forme, čo sa týka spisu z upomínacieho konania, nemá k dispozícii listiny, ktoré sa v spise nachádzajú a nevie, aké listiny sú v spise. Následne súd prvej inštancie prostredníctvom asistentky priamo v pojednávacej miestnosti preveril prístup do elektronického súdneho spisu a zistil, že tento je bezproblémový, vrátane spisu z upomínacieho konania, pričom žalovaný má prístupový kód. Preveril, že v elektronickej spise sa nachádzajú všetky listiny, ktoré sú založené aj v súdnom spise v papierovej forme. Z obsahu zápisnice o pojednávaní zo dňa 31.05.2023 ďalej vyplýva, že súd prvej inštancie napriek žiadosti splnomocneného zástupcu žalovaného o odročenie pojednávania otvoril pojednávanie vo veci a uznesením vyhláseným na pojednávaní dňa 31.05.2023 zastúpenie žalovaného v spore splnomocneným zástupcom žalovaného F. G. H. nepripustil. Po vyhlásení uvedeného uznesenia splnomocnený zástupca žalovaného opustil pojednávacie miesto a súd prvej inštancie vec prejednal len v prítomnosti žalobcu.

26. Podľa § 91 CSP, v sporoch z ochrany osobnosti podľa Občianskeho zákonníka, v sporoch z ochrany podľa predpisov o masovokomunikačných prostriedkoch, v sporoch z právnych vzťahov zo zmenky, šeku alebo iného cenného papiera a v sporoch medzi podnikateľmi pri výkone ich podnikateľskej činnosti sa zastúpenie nepripúšťa; to neplatí, ak je zástupcom osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

27. Podľa § 183 ods. 1 CSP, pojednávanie sa môže odročiť len z dôležitých dôvodov. Pojednávanie môže byť na návrh strany odročené len vtedy, ak sa strana alebo jej zástupca z dôležitých dôvodov nemôže dostaviť na pojednávanie a zároveň od nich nemožno spravodlivo žiadať, aby sa na pojednávaní nechali zastúpiť.

28. Podľa § 183 ods. 2 CSP, od advokáta možno okrem dôvodov, ktoré nastali krátko pred pojednávaním a okrem prípadu, ak advokát súdu preukáže, že strana, ktorú zastupuje, odôvodnene trvá na osobnom zastúpení týmto advokátom, vždy spravodlivo žiadať, aby sa dal zastúpiť iným advokátom. Od strany možno vždy spravodlivo žiadať, aby sa dala na ďalšom pojednávaní zastúpiť inou osobou, ak k odročeniu pojednávania došlo z dôvodu jej nepriaznivého zdravotného stavu.

29. Podľa § 366 CSP, prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

a) sa týkajú procesných podmienok,

b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

30. Základnou odvolacou námietkou žalovaného bolo tvrdenie, že žalovaný nemal prístup k elektronickému súdnemu spisu a k jednotlivým dokumentom, ktoré sa v ňom nachádzali, z dôvodu ktorého sa nemohol na pojednávanie riadne pripraviť. Mal za to, že súd prvej inštancie mu preto nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, keď napriek žiadosti splnomocneného zástupcu žalovaného pojednávanie vo veci neodročil a po vyhlásení uznesenia, ktorým v rozpore čl. 47 ods. 2 Ústavy SR nepripustil zastúpenie žalovaného v spore splnomocneným zástupcom, vo veci pojednával a rozhodol.

31. V súvislosti s námietkou žalovaného, ktorý porušenie práva na spravodlivý proces vyvodzoval predovšetkým z toho, že súd prvej inštancie napriek žiadosti splnomocneného zástupcu o odročenie pojednávania, toto pojednávanie neodročil a vo veci meritórne rozhodol, odvolací súd uvádza, že v zmysle § 183 ods. 1, 2 CSP sa pojednávanie môže odročiť len z dôležitých dôvodov. Súd pri skúmaní, či strana sporu (jeho zástupca) žiada o odročenie pojednávania z dôležitých dôvodov, môže vychádzať iba zo skutočností, ktoré sú mu známe v čase rozhodovania o tejto žiadosti, teda skutočností, existenciu ktorých môže preveriť. Dôvodnosť žiadosti o odročenie pojednávania posudzuje súd preto predovšetkým z hľadiska preukázania skutočností, z ktorej strana sporu vyvodzuje existenciu dôležitého dôvodu v zmysle § 183 ods. 1, 2 CSP. Pokiaľ uvedená skutočnosť nie je v čase rozhodovania súdu o tejto žiadosti

hodnoverne preukázaná, zostáva žiadosť strany sporu iba v rovine nepodložených tvrdení. Žiadosť o odročenie pojednávania je podložená dôležitým dôvodom pre odročenie pojednávania vo všeobecnosti vtedy, ak strana tvrdí také skutočnosti, ktoré sú vzhľadom k svojej povahe spôsobilé neúčast' strany na pojednávaní ospravedlniť, t. j. také, ktoré jej neumožňujú pojednávania sa zúčastniť a súčasne sú vážne, dôležité a ospravedlniteľné z hľadiska objektívneho, tak aj subjektívneho, teda ak ide o prekážku v účasti na pojednávaní, ktorá mohla byť predvídaná, prípadne odvrátená.

32. Po preskúmaní veci odvolací súd zistil, že v danej veci súd prvého stupňa nariadil pojednávanie na deň 31.05.2023. Predvolanie na toto pojednávanie bolo právnemu zástupcovi žalovaného doručené dňa 30.01.2023. Hoci pred pojednávaním žalovaný odvolal právneho zástupcu plnú moc udelenú mu na zastupovanie v tomto spore a oznámenie o tejto skutočnosti bolo okresnému súdu doručené už dňa 15.05.2023, žalovaný si iného právneho zástupcu nezvolil, osobne sa na pojednávanie nedostavil a pojednávania sa bez uvedenia dôvodu nezúčastnil. Na pojednávanie vyslal osobu bez kvalifikovaného právnického vzdelania, ktorú splnomocnil na zastupovanie v tomto spore, a to aj napriek skutočnosti, že súd prvej inštancie spolu s predvolaním na nariadený termín pojednávania doručil žalovanému poučenie, že zmysle § 91 CSP sa v sporoch medzi podnikateľmi pri výkone ich podnikateľskej činnosti zastúpenie osobou, ktorá nemá vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, nepripúšťa. Dôvodom, pre ktorý splnomocnený zástupca žalovaného žiadal o odročenie pojednávania, bolo tvrdenie, že nemal prístup do elektronického súdneho spisu a nevedel sa na pojednávanie pripraviť. Svoju žiadosť o odročenie pojednávania však ničím nedoložil a v nej uvádzaný dôvod nepreukázal. Súd prvej inštancie priamo v pojednávacej miestnosti preveril prístup žalovaného do elektronického súdneho spisu, pričom zistil, že tento bol v čase preverenia bezproblémový. Navyše z obsahu je zrejmé, že všetky písomnosti a listinné dôkazy, ktoré sú súčasťou elektronického súdneho spisu, aj čo sa týka upomínacieho konania, boli žalovanému a jeho právneho zástupcovi doručené dňa 24.10.2022 a dňa 14.12.2022. Žalovaný mal preto dostatok času na to, aby sa s ich obsahom oboznámil a na pojednávanie konané dňa 31.05.2023 sa pripravil. Preto, ak za takejto skutkovej situácie súd prvej inštancie pojednávanie s poukazom na § 183 ods. 1, 2 CSP neodročil a vec meritórne prejednal bez prítomnosti žalovaného, neodňal žalovanému možnosť, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva, teda procesným postupom súdu prvej inštancie nedošlo k porušeniu práva žalovaného na spravodlivý proces v zmysle § 365 ods. 1 písm. b) CSP.

33. Odvolací súd nezistil pochybenie v procesnom postupe súdu prvej inštancie, keď okresný súd pojednávanie napriek žiadosti splnomocneného zástupcu žalovaného neodročil. Odvolací súd poukazuje na Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 121/2019 zo dňa 28.01.2020, v zmysle ktorého: „Základnou povinnosťou súdu a zákonného sudcu je zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie. Táto povinnosť súdu a sudcu vychádza z § 6 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“), ktorý súdom prikazoval, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 prvej vety OSP, podľa ktorej len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá. Sudca bol podľa § 117 ods. 1 OSP povinný robiť vhodné opatrenia, aby sa zabezpečilo splnenie účelu pojednávania a úspešné vykonanie dôkazov. Ďalšia významná povinnosť pre sudcu vyplývala z § 119 ods. 1 OSP, podľa ktorého sa pojednávanie môže odročiť len z dôležitých dôvodov, ktoré sa musia oznámiť. Od 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), ktorý nahradil Občiansky súdny poriadok, kde je povinnosť súdu a sudcu konať bez prietahov *expresis verbis* zakotvená ako základný princíp civilného sporového konania v čl. 17 CSP, podľa ktorého súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prietahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb. Tento základný princíp konania je premietnutý aj do ďalších ustanovení Civilného sporového poriadku. Napríklad povinnosť súdu konať bez prietahov vyplýva z § 157 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd postupuje v konaní tak, aby sa mohlo rozhodnúť rýchlo a hospodárne, spravidla na jedinom pojednávaní s prihliadnutím na povahu konania, z § 153 CSP o sudcovskej koncentrácii konania, ďalej z § 168 – § 172 CSP o predbežnom prejednaní sporu a následkoch neprítomnosti strán aj z § 179 ods. 1 CSP, podľa ktorého pojednávanie vedie súd tak, aby sa mohlo rozhodnúť spravidla na jedinom pojednávaní s prihliadnutím na povahu konania a účel tohto zákona, alebo z § 183 ods. 1 prvej vety CSP, podľa ktorej pojednávanie sa môže odročiť len z dôležitých dôvodov.“

34. K námietke žalovaného, že k porušeniu práva na spravodlivý proces došlo aj v dôsledku aplikácie ustanovenia § 91 CSP súdom prvej inštancie, ktorý na pojednávaní nepripustil zastupovanie žalovaného splnomocneným zástupcom z dôvodu nedostatočného vzdelania, poukazujúc na čl. 47 ods. 2 Ústavy SR, odvolací súd uvádza, že na základe citovaného článku Ústavy SR má každý za podmienok ustanovených zákonom právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi, inými štátnymi orgánmi alebo orgánmi verejnej správy od začiatku konania, avšak zakotvenie povinného právneho zastúpenia v určitom druhu súdneho konania nemá žiadnu vecnú súvislosť s obsahom základného práva na právnu pomoc zaručeného v čl. 47 ods. 2 Ústavy SR, keďže jeho podstata spočíva v povinnosti súdov a iných štátnych orgánov každému účastníkovi konania poskytnutie právnej pomoci umožniť. V danom prípade žalovaný na pojednávaní nebol zastúpený osobou s kvalifikovaným právnickým vzdelaním, nejednalo sa o pomoc právnu, práve preto súd prvej inštancie správne aplikoval ustanovenie § 91 CSP, keď zastúpenie žalovaného v spore splnomocneným zástupcom, ktorý nebol odborne spôsobilou osobou, nepripustil.

35. Civilný sporový poriadok totiž v ustanovení § 91 CSP vymedzuje osobitnú kategóriu súdnych sporov, pri ktorých nie je prípustné zastúpenie inou ako odborne spôsobilou osobou. Z hľadiska účelu tohto ustanovenia ide o spory, pri ktorých možno vo všeobecnosti predpokladať zvýšenú hmotnoprávnu a procesnoprávnu náročnosť, nie však až do takej miery, ktorá by odôvodňovala povinné zastúpenie podľa § 90 ods. 1 CSP. Odborná spôsobilosť zástupcu je základným predpokladom na vecnú a účelnú právnu argumentáciu strán v spore a na ich efektívny procesný postup, ktorý súdu umožní prejednanie a rozhodnutie veci bez zbytočných prieťahov. Účelom tohto ustanovenia je vylúčenie laického prvku zo vzťahu zastúpenia v rámci vymedzenej kategórie sporov. Keďže Civilný sporový poriadok v sporoch podľa § 91 CSP vo všeobecnosti zastúpenie nepripúšťa, je súd v prípade zastúpenia strany povinný vždy skúmať, či ide o zástupcu, na ktorého sa vzťahuje zákonná výnimka. Pri negatívnom závere rozhodne osobitným uznesením v zmysle § 89 ods. 2 CSP, že zastúpenie nepripúšťa, a to z dôvodu zjavnej nespôsobilosti na riadne zastupovanie (Števec, Ficová, Baricová, Mesiarkinová, Bajánková, Tomašovič a kol.: Civilný sporový poriadok, Komentár, Praha, C. H. Beck 2016).

36. Odvolací súd v tejto súvislosti považuje za potrebné uviesť, že uvedené zákonné ustanovenie nebráni žalovanému zúčastniť sa pojednávania osobne, vyjadriť svoj názor na okolnosti prípadu a formulovať na ich podporu vlastnú právnu argumentáciu. Žalovaný mal možnosť vyjadriť k skutkovým tvrdeniam žalobcu písomne a rovnako mal možnosť osobne sa na nariadené pojednávanie dostaviť a k argumentom protistrany sa vyjadriť. Odvolací súd zdôrazňuje, že žalovaný súdu neozrejmlil dôvod svojej neúčasti na pojednávaní. Odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie svojim postupom neodňal žalovanému možnosť právnej pomoci, neporušil právo žalovaného na spravodlivý proces, pretože plnú moc na zastupovanie žalovaného v spore udelenú právnenému zástupcovi odvolal sám žalovaný.

37. V súvislosti s tvrdeniami žalovaného, ktorými žalovaný v odvolaní poprel skutkové tvrdenia žalobcu, keď uviedol, že umiestnenie žeriavu bolo žalobcovi známe od začiatku stavebných prác, pričom žalobca voči umiestneniu žeriavu nič nenamietal, žalobca si nesplnil povinnosť v zmysle bodu 14.3 zmluvy o dielo informovať objednávateľa o výskyte vyššej moci alebo o omeškaní, v dôsledku čoho mu právo na posunutie termínov podľa bodu 14.4.1 zmluvy zaniklo, zároveň na predmetnom diele neboli odstránené všetky vady a nebolo protokolárne odovzdané, odvolací súd konštatuje, že všetky uvedené skutkové tvrdenia žalovaný produkoval až v podanom odvolaní. Hoci vyjadrenie žalobcu k odporu žalovaného, ktorým žalobca poprel nárok žalovaného na uplatnenú zmluvnú pokutu z dôvodu omeškania žalobcu so zhotovením diela, bolo žalovanému doručené so všetkými prílohami dňa 14.12.2022, žalovaný na uvedené v konaní pred súdom prvej inštancie nereagoval. Ako už odvolací súd uviedol, žalovanému nič nebránilo vyjadriť sa k skutkovým tvrdeniam žalobcu písomne už v konaní pred súdom prvej inštancie, prípadne mal možnosť dostaviť sa osobne na pojednávanie v danej veci a priamo na pojednávaní na argumentáciu žalobcu reagovať. Odvolací súd uvedené tvrdenia žalovaného preto nepovažoval za prostriedky procesnej obrany, ktoré žalovaný nemohol bez svojej viny uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie (§ 366 písm. d/ CSP). Nakoľko pri uplatnení uvedených tvrdení žalovaného neboli splnené podmienky pre prostriedky procesnej obrany, ktoré v zmysle § 366 CSP možno použiť v odvolaní, odvolací súd pri rozhodovaní na tieto prostriedky procesnej obrany žalovaného uplatnené až v podanom odvolaní neprihliadal.

38. Vzhľadom na uvedené odvolací súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že súd prvej inštancie správne aplikoval platnú právnu úpravu, vysporiadal sa so všetkými aspektami zisteného skutkového

stavu a podrobne svoje rozhodnutie odôvodnil. Odvolací súd uvádza, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je dostatočné, logické, presvedčivé a právne správne, obsahuje odpovede na všetky relevantné otázky v konaní pred súdom prvej inštancie vznesené a dokazovanie bolo vykonané plne v súlade s procesnými zásadami, formulovanými v CSP.

39. Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1, 2 CSP, ako vecne správny potvrdil.

40. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP a žalobcovi, ktorý bol v odvolacom konaní úspešný, priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100% s tým, že o výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie podľa § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí.

41. Rozhodnutie bolo prijaté členmi odvolacieho senátu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. a/ až c/ CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).